

BESLUT

2016-09-19 Dnr: 16/00894

SAKEN

Mat med Kira, SVT1, 2016-03-22, inslag med vinproducenter; fråga om otillbörligt gynnande

BESLUT

Programmet frias. Granskningsnämnden anser att det inte innebar ett otillbörligt gynnande av kommersiella intressen.

PROGRAMMET

Programmet var ett avsnitt av en matprogramserie med kocken Kira Åkerström-Kekkonen. I det aktuella avsnittet lagade hon kräftor och besökte en vingård i Kalifornien. Vingården hade funnits sedan mitten av 1800-talet men ägdes nu av två bröder som tagit över gården år 2007. Bröderna berättade bland annat om varför de började med vintillverkning och att det var viktigt att deras vinproduktion var terroir, ekologisk och hållbar. Vingårdens namn nämndes i början av programmet och en entréskylt med vingårdens namn på visades i bild. Bilder från vingårdens utomhusmiljöer och vinkällare visades också i programmet. I ett inslag från vinkällaren sades bland annat följande (uttalandena återges i enlighet med den översättning som visades i programmet).

(Programledare) – Berätta liter mer om det här vinstället. (Ägare 1) – Det innehåller alla viner som vi har gjort. Det började med vår chardonnay från 2007, som vi gjorde 120 lådor av. Vi började enkelt och litet, och under årens lopp har vi utvecklats och vuxit. Det här visar hur vår utveckling har sett ut. Chardonnay och pinot är fortfarande kärnan i vår produktion. (Programledare) – Var vinstockarna redan planterade här när ni köpte gården? (Ägare 2) – Nej, vi började från noll. (Ägare 1) – Vi fick plantera helt nya vinstockar. [---] (Ägare 2) – Med den senaste skörden har vi fått tre årgångsviner från gården. Bröderna Dresel som startade vingården hade typ 80 årgångsviner. Det är en märkligt känsla som gör en ödmjuk. (Ägare 1) – Vi har långt kvar tills vi når ända dit. (Ägare 2) – De var riktiga mästare. (Programledare) – Är det där en bild av en Dresel? (Ägare 1) – Det här är Emil Dresel.

Ena brodern tillika ägare av vingården visade för programledaren upp en flaska med en etikett som föreställde Emil Dresel. Flaskans etikett visades synlig i bild i fem sekunder. Därefter frågade programledaren hur det kändes att öppna den första flaskan med egenproducerat vin. Bröderna svara följande.

(Ägare 1) – Det var det bästa vin jag någonsin druckit. Det kändes otroligt. Det var så skönt att allt hårt arbete hade lönat sig. Dessutom kunde vi dela det med andra människor. Det är ju hela poängen. Det är fantastiskt.

Därefter visades vinflaskor från en vinhylla och ett bord i närbild. I slutet av programmet stod två flaskor från vingården på ett bord där kocken serverade kräftor. Ena flaskans etikett visades i bild i fyra sekunder.

ANMÄLAN

Anmälaren anser att programmet innebar ett otillbörligt gynnande av vingården och av vingårdens specifika produkter som också exponerades i programmet genom närbilder på varorna.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Television anser att programmet överensstämmer med bestämmelsen om otillbörligt gynnande av kommersiella intressen och anför i huvudsak följande.

Den inköpta programserien *Mat med Kira* producerades för svenska YLE under 2015 och bestod av åtta avsnitt vilka visades i SVT i början av detta år. Varje avsnitt var 29 minuter långt. Programledare var kocken Kira Åkerström-Kekkonen, bosatt i San Francisco, USA. I programmet sökte hon inspiration till sina maträtter genom att besöka allt från gamla ölbryggerier och ostronfarmar till mejerier och streetfood-marknader. Därefter tillagade hon maträtter med lokala ingredienser. I programseriens sista avsnitt besökte Kira Åkerström-Kekkonen en vingård i Sonoma Valley, beläget i norra Kalifornien där två bröder sedan sju år tillbaka driver en vingård med anor från 1800-talet. Intervjuerna handlade bland annat om terroir, det vill säga vinrankor från samma region som delar samma jordmån, väderförhållanden, druvsort och hantverkstradition, vilket bidrar till att ge vinet dess specifika smak och personlighet, samt hållbarhets-aspekter inom modern vinproduktion.

Under en kort närbild då kameran svepte över en vinflaska syntes dess etikett med ett varumärke och en bild på en man, föreställande vingårdens grundare Emil Dresel. Samtidigt intervjuades bröderna om Emil Dresel och vingårdens historia. Vid ett annat tillfälle med två korta klipp visades en annan vinflaska med etikett och varumärket. Bilderna åtföljdes av musik som övergång till att måltiden var färdiglagad och strax skulle serveras.

Det fanns ingen uppmuntran till inköp eller andra säljfrämjande uppgifter så som pris eller tillgänglighet. Det fanns heller ingen fokusering på varumärket i programmet, exponeringen var kort och bilderna hade i sammanhanget relevans både vad gäller ett informations- och underhållningsvärde. Produkten finns inte med i Systembolagets sortiment och kan således inte köpas i butik i Sverige. Mot bakgrund av programmets karaktär får det eventuella gynnande som kan ha uppstått anses ha vägts upp av ett betydande informations- och underhållnings-intresse.

AKTUELL BESTÄMMELSE

Ett program som inte är reklam får inte på ett otillbörligt sätt gynna kommersiella intressen. Det får inte uppmuntra till inköp eller hyra av varor eller tjänster eller innehålla andra säljfrämjande inslag, eller framhäva en vara eller tjänst på ett otillbörligt sätt (5 kap. 5 § radio- och tv-lagen). Ett gynnande av ett kommersiellt intresse är otillbörligt om det inte kan motiveras av något informations- eller underhållningsintresse.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden anser inte att exponeringen av vingården eller produkter från vingården medförde ett gynnande som gick utöver vad som får anses vara motiverat av ett informations- och underhållningsintresse. Programmet strider därför inte mot bestämmelsen i 5 kap. 5 § radio- och tv-lagen.

Detta beslut har fattats av Kristina Ståhl, Elisabet Bäck, Leif Hedman, Jan Holmberg, Nedjma Chaouche, Clas Barkman och Berivan Yildiz efter föredragning av Johannes Wik.

foredragning av Jonannes Wik.	
På granskningsnämndens vägnar	
Kristina Ståhl	
	Johannes Wik